

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Sacrificio Missæ Expedite Celebrando Libri III

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1661

Pœna spiritualis, nu. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41878

§. VIII.

*Occasione prædicta Clausula, Quæ-
rimus. Quando lex Ecclesiastica im-
ponit pœnam, an obliget et-
iam ad culpam.*

1. **P**Oena, quæ in his legibus so-
let apponi, vel est spiritualis,
vel temporalis: de quibus, qua ra-
tione sint signa obligationis mor-
talis separatim est, claritatis gra-
tia, differendum.

Pœna Spiritualis.

2. **C**ertum est Primo, obligari
fideles ad mortale, quoties
lex Ecclesiastica aliquid præcipit
sub pœna peccati mortalis Huc re-
ducuntur verba his æquivalentia,
ut cum quid iubetur *in virtute San-
ctæ Obedientia, sub obtestatione divini
Iudicii, sub indignatione Apostolorum
Petri, & Pauli, sub pœna maledictionis
Dei,*

Dei, *substrictio Dei iudicio, in virtute iurijurandi vel voti facti, & similia.* Visus enim jam obtinuit, ut hæc verba indicent intentionem Superioris obligandi sub mortali, comprobaturque communis Doctorum *a* sententia.

3. Certum est Secundo, obligari item sub mortali quando lex præcipit sub pœna Excommunicationis majoris latæ sententiæ. Ratio est, quia hæc, utpote omnium gravissima pœna, non incurritur, atque adeo nec imponitur, nisi propter peccatum mortale, nam ideo dicere aliqui solent, quod pœna dictæ Excommunicationis, vel peccatum mortale supponit, vel inducit.

4. Hæc sunt certa Dubium autem est, An pœna lata, vel ferenda Suspensionis, vel Interdicti, vel Irregularitatis, vel pœna majoris Ex-

com-

a Apud Valentiam p. 2. d. 7. q. 5. p. 6. § 3. Verbo tertium signum est.

communicationis ferendæ, sint signa obligationis mortalis. Non meminimus Excommunicationis minoris, quia hæc non esse signum mortalis obligationis, cum soleat pro peccato veniali incurri, omnes communiter concedunt.

5. Et quidem in hoc triplex est sententia. Prima *a* distinguit, atque pœnam Suspensionis, Interdicti, Irregularitatis ipso facto incurrendam esse signum obligationis mortalis: at pœnã Excommunicationis ferendæ, & propter paritatem pœnam Suspensionis Interdicti, Irregularitatis ferendã, non item. Ratio est, quia quando imponuntur ipso facto, sunt gravissima: at quando imponuntur ferendæ, cum requirant ulteriorem admonitionem, ad hoc ut incurrantur, non censentur tam graves, & propte-

a Castrop. 2. 1. tr. 3. de leg. 1. p. 15. à n. 3. alios citans.

propterea nec sufficiens signum
obligationis mortalis.

6. Secunda sententia a nihil di-
stinguens, docet omnes has pœnas
spirituales, sive latas, sive ferendas
signa esse per se, ut quod sub illis
præcipitur sit præstandum sub rea-
tu culpæ mortalis Ratio est, quia
per se (nisi aliud ex mente legisla-
toris, vel aliunde colligatur) hæ
pœnæ sunt gravissimæ, ut pote spi-
rituales, quare conjiciendum est
(inquit) obligare sub mortali.

7. Tertia sententia b nihil item
T c distin-

a *Banchez in dec. lib. 6. c. 4 à nu. 47*
citans Suarium. b *Valet 2. d. 7. q. 5. p.*
6. verbo Quartum signum, citatque
Navarr. Castrum Caet. Quod susp.
Azor p. 1. lib. 5. ca. 6. q. 5. Quad. irregul.
Sayr in clavi lib. 3. cap. num. 2. Consentit
in multis Salon 2. 2. tr. 2. q. 77. ar. 1. con-
tr. 8. nu. 8. Quoad excom. ferendam di-
ctas Val. loc cit. Castrop. loc cit. colligitur
excitat. Sanchez lib. 2. in decal. c. 31. nu.
4. juncto n. 26.

distingues, tenet omnes prædictas
 n. 4. pœnas, siue ipso facto latas, si-
 uè ferendas, siue ipsam Excommu-
 nicationem ferendam, non esse si-
 gnum mortalis obligationis. Hæc
 igitur tertia sententia, exceptis ver-
 bis expresse, vel æquivalenter mor-
 talem obligationem notantibus, ut
 vidimus nu. 2. & excepta pœna Ex-
 communicationis latæ sententiæ ut
 nu. 3. diximus, & excepta legitima
 acceptatione praxique fidelium, de
 qua infra num. 17. numquam cog-
 noscit obligationem mortalem, ex
 eo, quod dictæ, vel similes pœnæ si-
 uè latæ, siue ferendæ legi Ecclesia-
 sticæ adjungantur Ratio ex Valen-
 tia æst, quia hæ pœnæ, etiam, ipso
 facto, latæ possunt incurri propter
 peccatum veniale Immo Irregula-
 ritas incurritur interdum absq; ul-
 lo peccato, ergo quando imponun-
 tur, non statim possumus conjicere
 imponi propter mortale. Adde in
 odiosis mitiorẽ esse interpretatio-
 nem

a Val. loc. cit.

nem faciendam, & in dubio obligationis ab omnibus & fere concedi, standum esse pro libertate, atque adeo obligationem esse accipiendam de veniali. Cum igitur hæ pœnæ possint explicari quod afferant culpam venialem, vel mortalem, dicendum erit, juxta benigniorem interpretationem & pro libertate, solum afferre venialem.

8. Hanc tertiam sententiam libens sequor, præsertim quia Valentia loco citato contra Joannem Medinam, *Quamquam ait has etiam pœnas Suspensionis, Interdicti & Irregularitatis Ioannes Medina in tractatu de Ieiunio non satis, ut patet, considerate dixit esse indicium obligationis sub mortali.*

9. Hæc Valentia. Qui sanè dum ibidè dixit ex pœnis spiritualibus solam Excommunicationem latæ sententiæ esse signum gravis obligationis, videtur consequenter ex-

T t 2 cluisse

a Castrop t. 1. tra. 3. de leg. disp. p. 9.

nu. 1.

clusisse à signo obligationis mortalis omnes similes pœnas v. g. Depositionis, Degradationis, Privationis Ecclesiasticæ sepulturæ, &c. & quidem merito. Ratio est, quia privatio sepulturæ, imponitur etiam pro nulla culpa (id quod immerito negat Castropalaus) (b ut quando in Interdicto locali, etiam illi, qui nõ dederunt Interdicto causam, non possunt gaudere Ecclesiastica sepultura. Pœna verò Depositionis & Degradationis videtur imposita pro foro externo, non vero pro foro interno, id, quod mihi persuadeo, ex duabus conjecturis, Primo, quia hæ pœnæ non nisi secundum allegata, & probata extorquentur. Secundo, quia si Irregularitas, ex modo dictis, non est signum mortale, cum tamen afferat impedimentum ad Ordinũ suspensionem, vel executionẽ, nec erit Depositio, & Degradatio, quæ supra dictum impe-

dimen-
a Castrop. t. 1. tra. 3 de leg. disp. 1 p.
5. nu. 15.

dimentum, nihil aliud addunt, nisi extrinsecas quasdam demonstrationes solitas in Depositione, & Degradatione exhiberi; quæ nihil pertinent ad forum conscientia.

Pœna Temporalis.

10. **S**ed jam quæramus de pœnis temporalibus, ad quas reducimus pœnam inhabilitatis ad officia, vel beneficia, privationis vocis activæ, & passivæ, & si quæ similes sunt aliæ; quamvis enim hæ corporales pœnæ nequaquam sint, certè temporales proprie sunt, non spirituales.

11. Præmitto legem pœnalem in universum duplicem esse, idest pure pœnalem, & mixtã. Prior est illa, in qua sola pœna apparet, & nulla iustitia v. gr. *Qui noctu arma portat subeat, pœnam carceris, Triremium, exilii. Vel si quis arma feret, subibit pœnam carceris, &c.* Posterior est ea, in qua, præter pœnam apparet iustitia,